TORAH OHR • PARSHAS VAYEISHEV • MAAMAR 2

והנה אנחנו מאלמים אלמים כו׳

“Y he aquí, estábamos atando gavillas”

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA
likuteitorah.com/es/torah-ohr/vayeishev/2/

1 והנה אנחנו מאלמים אלמים כו'. כתיב אלה המלכים אשר מלכו כו' שהן ז' מלכין קדמאין דתהו שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] למטה לשם ב"ן [שם ב"ן] דאצי' מקור דבי"ע ומשם ירדו בבי"ע וזהו ענין מיתת המלכים כידוע.

"Y he aquí, estábamos atando gavillas", etc. Está escrito: "Estos son los reyes que reinaron", etc.: son los siete reyes primordiales de Tohu (caos), que cayeron en la rotura de las vasijas hasta el Nombre Ban de Atzilut, la fuente de Beriá, Yetzirá y Asiá, y desde allí descendieron a Beriá, Yetzirá y Asiá. Este es el asunto de "la muerte de los reyes", como es sabido.

2 והנה בשבה"כ [בשבירת הכלים] נפלו כמה בחי' דהיינו הן בחי' נשמות והן בחי' מלאכים והן בחי' כחות אלקיים עצמם כולם נשברו ונפלו למטה בבי"ע והכחות אלקים נפילתן היינו שירדו להחיות בי"ע כו'.

Ahora bien, en la ruptura de las vasijas cayeron varios niveles: el nivel de las almas, el nivel de los ángeles y el de las propias fuerzas divinas. Todos se quebraron y cayeron a los mundos inferiores de Beriá (Creación), Yetzirá (Formación) y Asiá (Acción); y la caída de las fuerzas divinas significa que descendieron para dar vida a los mundos de Beriá, Yetzirá y Asiá, etc.

ופי' וענין השבירה של הכלים ושל הנצוצות כו'. הוא ענין התפרדותן לחלקים רבים כמו עד"מ תיבת ברוך כשאותיותי' [כשאותיותיה] מצורפות בתיבה זו מתלבש בהן השכלה שהוא ענין הברכה

La explicación y el sentido de la ruptura de las vasijas y de las chispas, etc., es que se separaron en muchas partes. A modo de analogía: la palabra ברוך ("bendito"): cuando sus letras están unidas en esta palabra, estas contienen una idea, a saber, la idea de bendición;

אבל כשיתפרדו הד' אותיות אלו זמ"ז [זה מזה] להיות הבי"ת בפ"ע [בפני עצמו] וכן הרי"ש וכו' אזי לא ימצא בהן התלבשות השכלה זאת כלל.

pero cuando estas cuatro letras se separan unas de otras, de modo que la ב queda sola, y lo mismo la ר, etc., entonces esa idea contenida en ellas ya no se encuentra en absoluto.

3 ועד"ז הוא שבה"כ [שבירת הכלים] דתהו שנתפרדו הכלים לחלקים רבים מפורדים זמ"ז [זה מזה] עד שנסתלק מהם האור שהי' [שהיה] מתלבש בתוכן קודם פירוד זה.

Del mismo modo ocurre con la rotura de las vasijas de Tohu: las vasijas se separaron en muchos fragmentos, divididos unos de otros, hasta que la luz que se había investido en ellas antes de esta separación se retiró de ellas.

ומצד זה ירדו במדרגה בבחי' ב"ע ונתהוו מזה עולמות הנפרדים ברואים רבים מינים ממינים שונים כמ"ש היש מספר כו'.

A causa de esto descendieron de nivel al de los mundos de Beriá (Creación), Yetzirá (Formación) y Asiá (Acción), y de esto llegaron a existir los mundos de separación: muchas criaturas, especies de diversas clases, como está escrito: "¿Hay algún número [para Sus huestes]?", etc.

4 והנה עצמות המאציל ב"ה הוא יחיד ומיוחד בתכלית היחוד כנודע

Ahora bien, la Esencia del Emanador, bendito sea, es singular y única en la unidad más absoluta, como es sabido.

ולזאת כדי שיתהוו בחי' הנבראים שהם בבחי' רבוי גדול ובבחי' פירוד שהם בחי' יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] שזהו ממש המנגד אל אמתות אחדותו ב"ה שאין עוד מלבדו. הוצרך להיות ע"י שבה"כ [שבירת הכלים]

Por lo tanto, para que los seres creados llegaran a existir —que se encuentran en un estado de gran multiplicidad y separación, es decir, en el estado de algo, de una entidad por derecho propio, lo cual es exactamente lo opuesto a la verdad de Su unidad, bendito sea, expresada en «no hay nada más que Él»—, tuvo que ocurrir mediante el quebrantamiento de las vasijas:

שמחמת שנתפרדו לחלקים קטנים רבים מאד ע"י נעשה בחי' הרבוי של הנבראים וגם ע"י פירוד זה נעשה כל נברא מהות בפ"ע [בפני עצמו] שכל מלאך מובדל מחבירו כו'.

pues, al separarse en muchísimas partes pequeñas, se produjo así la multiplicidad de los seres creados; y también, debido a esta separación, cada criatura se convirtió en una entidad distinta por sí misma, de modo que cada ángel está separado de su compañero, y así sucesivamente.

5 והנה כאשר ירדו הכלים והנצוצות מאת פניו ית' לפי גודל הירידה כך נעשה בהם הפירוד והרבוי.

Ahora bien, cuando las vasijas y las chispas descendieron de ante Él, bendito sea, la separación y multiplicidad que se produjo en ellas fue conforme al grado del descenso.

וכל שעדיין לא ירדו כ"כ [כל כך] אזי לא הי' [היה] הפירוד כ"כ [כל כך] כי כל הקרוב קרוב יותר אליו ית' יש בו יותר הבטול והאחדות

Todo lo que todavía no había descendido tanto no tenía tanta separación, pues cuanto más cerca está algo de Él, bendito sea, más autoanulación y unidad hay en ello;

וכל שנתרחקו יותר אזי נעשה בהן יותר הפירוד והרבוי ונמצא כשנפלו למטה בעשייה נעשה הפירוד והרבוי ביותר.

y cuanto más se alejaban, más separación y multiplicidad se producía en ellos. De esto se desprende que, cuando cayeron abajo, al Mundo de Asiá (Acción), la separación y multiplicidad alcanzaron su máximo.

6 וז"ש [וזהו שכתוב] ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד כו'

Esto es lo que está escrito: "Y un río sale de Edén para regar el jardín, y desde allí se divide", etc.

שהנהר הנמשך מעדן שהוא חכ' [חכמה] דאצילות בהיותה נמשכת והולכת דרך כל עולם האצי' עד הגן הוא בחי' מל' דאצילות הוא הכל נהר אחד עדיין מושלל מגדר ההתחלקות בתכלי' [בתכלית].

El río que fluye desde Edén, que es Jojmá (sabiduría) de Atzilut, mientras es atraído y avanza por todo el Mundo de Atzilut hasta [llegar] al jardín, que es el nivel de Maljut (soberanía) de Atzilut, sigue siendo un solo río, todavía completamente más allá de los límites de la división.

כי באצי' איהו וגרמוהי חד שהן בבחי' ביטול אמיתי למאצילן ומיוחדין עמו בתכלית היחוד שהוא הפוך הפירוד והרבוי כו'.

Pues en Atzilut, "Él y Sus vasijas" (ihu vegarmohi) son uno: están en un estado de verdadera autoanulación (bitul) ante Quien los emana y están unidos con Él en la unidad suprema, que es lo opuesto a la separación y la multiplicidad, etc.

7 וכיון שמגיע הנהר בראש הבריאה אזי כתיב ומשם יפרד והיה לד' ראשים. ואף שלא נתוסף בו מים עכ"ז [עם כל זה] נתפרד והיו לד' חלקים.

Y cuando el río llega a la cabeza del Mundo de Beriá (Creación), entonces está escrito: "y desde allí se divide y se convierte en cuatro cabezas". Aunque no se le agregó agua, sin embargo, se dividió y se convirtió en cuatro partes.

והן ד' מחנות שכינה פני ארי' [אריה] אל הימין פני שור כו'. אך הם חלקים כוללים עדיין שכל חלק מהם כולל כמה פרטים רבים.

Estos son los cuatro campamentos de la Shejiná (la Presencia Divina): "el rostro de un león a la derecha, el rostro de un buey", etc. Pero todavía son partes generales, cada una de las cuales incluye muchos detalles.

8 ובירידת המדרגה עוד נתחלק מבחי' מיכאל שהוא בחי' פני אריה לקפ"ו אלף בחינות מחולקות שהן מחנה מיכאל.

Y, al descender aún más el nivel, el nivel de Michael, que es el nivel del rostro del león, se dividió en 186.000 aspectos separados, que constituyen el campamento de Michael.

וכן מבחי' גבריאל שהוא בחי' פני שור נתחלק לחלקים רבים שהם כל פרטי המלאכים דמחנה גבריאל כו' וכ"ז [וכל זה] הוא עדיין בעולם הבריאה וביצירה מתחלק עוד לפרטים יותר שהן הרוחות דיצירה.

Del mismo modo, el nivel de Gavriel, que es el nivel del rostro del buey, se dividió en muchas partes, que son todos los ángeles particulares del campamento de Gavriel, etc. Todo esto todavía está en el Mundo de Beriá (Creación); en el Mundo de Yetzirá (Formación) se divide aún más en detalles adicionales, que son los ruchos [espíritus] de Yetzirá.

ובעשיה מתחלק עוד לחלקים רבים ביותר שהם הנפשות דעשיה והכל הוא מבחי' שבה"כ [שבירת הכלים] שמתפררים בפירור אחר פירור ורבוי אחר רבוי כנ"ל.

Y en el Mundo de Asiá (Acción) se divide todavía más, en una cantidad aún mayor de partes, que son las nefashos [almas o fuerzas vitales] de Asiá. Todo esto proviene de la ruptura de las vasijas, que se desmenuzan fragmento tras fragmento, multiplicidad tras multiplicidad, como se explicó arriba.

אך המלאכים הם אשר כבר נתקנו בבחי' עולם התקון וזהו הנק' ואשר משרתיו כולם עומדים כו'. ובחי' יוצר משרתי' [משרתים] הם המתבררי' בכ"י [בכל יום] כו':

Pero los ángeles son aquellos que ya han sido rectificados en el nivel del Mundo del Tikún; a esto se alude con «y cuyos servidores todos están de pie», etc. Y el nivel de «Quien forma servidores» corresponde a aquellos que son refinados cada día, etc.

9 והנה כמו שהוא במלאכים כך עד"ז נמצא בנשמות שע"י רבוי ירידת המדרגות בהשתלשלות העולמות מתפררים לחלקים קטנים מאד ברבוי אחר רבוי כו'

Ahora bien, tal como sucede con los ángeles, así también sucede con las almas: a través de los numerosos niveles de descenso en la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), se desmenuzan en partes muy pequeñas, multiplicidad tras multiplicidad, y así sucesivamente.

כי ד׳ דגלי מדבר הם מספר שרשי הנשמות בעולם הבריאה ונשמת יהודה כוללת כל הנשמות שבמחנה יהודה

Pues los cuatro estandartes del desierto corresponden al número de las raíces de las almas en el Mundo de Beriá (Creación); y el alma de Yehudah incluye todas las almas del campamento de Yehudah,

ואח״כ נתחלק להרבה נשמות פרטיים שבדגל מחנה יהודה וכן בשאר הדגלים והשבטים עד שנעשו ס״ר בעולם הבריא׳ [הבריאה].

y después se dividió en muchas almas individuales del estandarte del campamento de Yehudah, y asimismo en los demás estandartes y tribus, hasta que llegaron a ser seiscientas mil en Beriá.

כי התורה מדברת הכל בעולם הבריאה אבל ביצירה נתרבו החלקים יותר במספר גדול הם בבחי׳ הרוח דיצירי׳.

Pues la Torá habla enteramente del Mundo de Beriá; pero en el Mundo de Yetzirá (Formación) las partes se multiplicaron aún más, en gran número, y están en el nivel de rúaj [espíritu] de Yetzirá.

10 ובעשי׳ [ובעשיה] המספר של הנפשות דעשייה הוא גדול יותר מכולן. אך הס״ר נשמות הם שכבר נתקנו ונתבררו משבה״כ [משבירת הכלים] ונכללו בעולם התקון.

Y en Asiá, el número de nefashos (almas) de Asiá es mayor que el de todos los demás. Pero las seiscientas mil almas son las que ya fueron rectificadas y refinadas del quebranto de las vasijas, y quedaron incluidas en el Mundo del Tikún.

וכמו שנמצא ענין השבירה שהוא בחי׳ הרבוי והפירוד בנשמות ומלאכי׳ כנ״ל כך ימצא בכחות האלקיים ממש שנתחלקו לחלקים רבים מאד ונתפזרו לבי״ע כו׳

Y así como el quebranto —que es multiplicidad y separación— se encuentra en las almas y los ángeles, como se explicó arriba, también se encuentra en los poderes divinos mismos: estos se dividieron en muchísimas partes y se dispersaron por Beriá, Yetzirá y Asiá, etc.

וכל מה שירדו יותר בירידת המדרגה נתרבה יותר הפירוד דהיינו שכל חלק וכל נצוץ נתחלק עוד לנצוצות וחלקים רבים ע״ד הנ״ל במלאכי׳ ונשמות

Y cuanto más descendían de nivel, más aumentaba la separación; es decir, cada parte y cada chispa se dividía a su vez en muchas chispas y partes, del modo explicado arriba con respecto a los ángeles y las almas.

כי הנה ידוע ע"פ ורוח אלקים מרחפת רפ"ח מת דהיינו רפ"ח נצוצין שנפלו מעולם התהו עם הכלים שנשברו.

Pues es sabido, acerca del versículo «y el espíritu de D'os se cernía (merajéfet)», que merajéfet [se deletrea como] «288 (rafaj) murió (met)»; es decir, las 288 chispas que cayeron del Mundo de Tohu junto con las vasijas que se quebraron.

11 ומספר רפ"ח הוא בחי' הפירוד של הנצוצין שנפלו כמו שהיו עדיין באצילות שזהו ראשית ירידתן שאז נתפרדו למספר רפ"ח וזהו רפ"ח מת כו'.

El número 288 es la separación de las chispas que cayeron cuando todavía estaban en Atzilut, lo cual constituye el comienzo de su descenso; entonces se separaron en 288. Esto es «murieron 288», etc.

אבל אח"כ כשנפלו מאצי' לעולם הבריאה אזי כל נצוץ מרפ"ח נצוצים הנ"ל שבאצי' נתחלק שם בבריאה לחלקים רבים מאד

Pero después, cuando cayeron de Atzilut al Mundo de Beriá (Creación), cada una de las 288 chispas mencionadas anteriormente en Atzilut se dividió allí, en Beriá, en muchísimas partes.

וכשנפלו מבריאה ליצירה אזי נתחלקו עוד לחלקים ונצוצים קטנים וכן מיצי' [מיצירה] לעשיה נתחלקו ונתפרדו עוד ביותר לאלפים ורבבות.

Y cuando cayeron de Beriá a Yetzirá, se dividieron aún más, en pequeñas partes y chispas; y del mismo modo, al pasar de Yetzirá a Asiá, se dividieron y separaron todavía más, en miles y miríadas.

12 ובזה יובן מה שנמשך הגלות כ"כ [כל כך] הרבה יותר מן י"ז מאות שנה וידוע שהכוונה הכל לברר הרפ"ח ניצוצים וכשיגמרו הברורי' [הברורים] יבא משיח בב"א [במהרה בימינו אמן].

Por medio de esto entenderemos por qué el exilio ha durado tanto, mucho más de mil setecientos años. Es sabido que el propósito de todo esto es refinar las 288 chispas; y cuando se completen las refinaciones, Mashíaj vendrá pronto, en nuestros días.

וא"כ הוא תמוה וכי אפשר שלא נתברר עדיין רפ"ח נצוצים במשך רב כזה אשר דור הולך ודור בא וכל א' מישראל מברר חלקו שצריך לברר

Si es así, esto resulta desconcertante: ¿es posible que las 288 chispas todavía no hayan sido refinadas durante tanto tiempo, en el que "una generación va y una generación viene", y cada judío refina la porción que debe refinar?

ומה גם שמספרן של ישראל שצריכי' לברר הרפ"ח הם ס"ר כיוצאי מצרים והרי עתה ב"ה ישראל רבים יותר ממספר זה יוסף ה' עליהם כו'

Más aún, el número de judíos que deben refinar las 288 es de seiscientos mil, como los que salieron de Egipto; y ahora, gracias a D'os, los judíos son más que ese número: "que Havaiá los aumente", etc.;

וכ"ש [וכל שכן] בזמן הקדמוני' שהי' נמצא כפרים שהיו בהם יותר מס"ר כמ"ש בגמ' [בגמרא] כפר שחליים כו'.

y con mayor razón en la antigüedad, cuando había aldeas que tenían más de seiscientos mil [habitantes], como dice la Gemara acerca de la aldea de Shechalayim, etc.

אלא שהוא משום שלמטה בעשייה נתפרדו הניצוצי' לאלפים ורבבות אין מספר ומספר רפ"ח הוא באצי' ושם הם ג"כ מספר ס"ר נשמות כלליי' שהם צריכים לברר רפ"ח חלקים גדולים הן הניצוצות שבאצי'.

Pero [la respuesta] es que, abajo, en el Mundo de Asiá (Acción), las chispas se separaron en miles y miríadas innumerables. El número 288 corresponde a Atzilut; allí también está el número de seiscientas mil almas generales, que deben refinar 288 partes grandes, es decir, las chispas de Atzilut.

וכמו שלמטה נתרבה מספר הנשמות כנ"ל כך נתרבו מאד הניצוצים לאלפי אלפים חלקים קטנים ולכך נמשך הגלות שעדיין לא נשלם כל הבירורים כו' וכשישלם הבירור יבא הגואל בב"א [במהרה בימינו אמן]:

Y así como abajo se multiplicó el número de almas, como se explicó arriba, también las chispas se multiplicaron enormemente, en miles y miles de partes pequeñas. Por eso el exilio ha durado tanto: todavía no se han completado todas las refinaciones, etc.; y cuando se complete la refinación, vendrá el redentor pronto, en nuestros días.

13 והנה כתי' [כתיב] מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית פי' שבחי' הרבוי שנעש' ע"י שבה"כ [שבירת הכלים] הנ"ל בנבראי' [בנבראים] שבבי"ע

Ahora bien, está escrito: «¡Cuán numerosas son Tus obras, Havaiá! Todas las hiciste con sabiduría!». Esto significa que la multiplicidad que surgió en las criaturas de los mundos de Beriá (Creación), Yetzirá (Formación) y Asiá (Acción) a raíz del quebrantamiento de las vasijas mencionado arriba,

ובפרט בעשי' [בעשיה] הרבוי והפירוד גדול יות' [יותר] שכל א' מובדל מחבירו ובבחי' יש ונפרד וזהו מה רבו מעשיך ה' כו'.

y especialmente en Asiá, donde la multiplicidad y la separación son mayores, pues cada uno está separado de los demás y existe como una entidad independiente. Esto es: «¡Cuán numerosas son Tus obras, Havaiá!», etc.

14 וכולם בחכ' [בחכמה] עשית עשית הוא ל' [לשון] תיקון שע"י החכ' [החכמה] הם מתתקנים בבחי' עולם התיקון

"A todos los hiciste con sabiduría": "hiciste" es un término que significa rectificación: por medio de Jojmá, son rectificados en el nivel del Mundo de Tikún.

דהיינו שע"י החכ' [החכמה] מגיע ונמשך בהם הביטול להיו' [להיות] בטלים ונכללים אליו יתי' ולהיו' [ולהיות] מתחברין יחד ע"י"ז ולא יהיו מפורדים וזהו עבודת הישראל.

Es decir, por medio de Jojmá, la autoanulación (bitul) los alcanza y se extiende dentro de ellos, para que alcancen el bitul y se incluyan en Él, bendito sea; y así se unan entre sí y dejen de estar separados. Y este es el servicio del pueblo judío.

15 וזאת תורת האדם לברר בירורין ולהעלותן מבחי' הפירוד לאחדות ה' וזהו אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.

«Y esta es la enseñanza del hombre»: depurar lo que debe depurarse y elevarlo desde la separación hasta la unidad de D'os. Esto es: «Tú eres Uno, y Tu Nombre es uno, y ¿quién es como Tu pueblo Israel, una nación en la tierra?»

פי' אתה היינו מהו"ע [מהותו ועצמותו] ית' שהוא יחיד ומיוחד ב"ה. ושמך הוא בחי' הזיו והאור המתפשט ממנו הנק' אא"ס [אור אין סוף] ב"ה הוא ג"כ אחד בתכלית.

El significado es el siguiente: «Tú» es Su Esencia, bendito sea, Quien es singular y único, bendito sea. «Tu Nombre» es la radiación y la luz que se extienden desde Él, y que reciben el nombre de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea; también él es absolutamente uno.

16 ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ דהיינו שהם עושים בחי' אחד אפי' [אפילו] בארץ שעם היות שבארץ הוא הפירוד היותר גדול כנ"ל שעיקר הפירוד והרבוי הוא בעשיי' [בעשייה]

"¿Y quién es como Tu pueblo Israel, una nación en la tierra?"; es decir, ellos hacen que haya unidad incluso en la tierra [de abajo]. Pues aunque en la tierra [de abajo] se da la mayor separación, como se explicó arriba, ya que la separación y la multiplicidad se encuentran principalmente en Asiá,

אעפ"כ [אף על פי כן] הישראל ע"י עבודתן ותורתן הם עושים שם ג"כ אחד שהם מעלים הנצוצים שנפלו שם בשבה"כ [בשבירת הכלים] שיתעלו באחדות ה':

sin embargo, el pueblo judío, mediante su servicio divino y su Torá, crea también allí unidad, pues eleva las chispas que cayeron allí durante la ruptura de las vasijas, para elevarlas a la unidad de D'os.

17 וזהו והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה. שזה הי' [היה] ג"כ עבודת השבטים ראובן ושמעון כו'

Y esto es: "Y he aquí que estábamos atando gavillas en medio del campo". Pues esta era también la labor de las tribus, Reuven y Shimon, etc.:

שהיו מבררים הנצוצין שנפלו בבחי' פירוד בשבה"כ [בשבירת הכלים] והיו מעלי' [מעליה] אותן בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] להתכלל במל' דאצי' ועי"ז היו מתחברים שם יחד והיו לאחדים שהרי נכללו באחדות ה' בבחי' מדת מלכותו ית'.

refinaban las chispas que habían caído en un estado de separación al quebrarse las vasijas, y las elevaban como mayin nukvin (aguas femeninas) para que fueran incluidas en Maljut (soberanía) de Atzilut. Mediante esto se unían allí y se volvían una sola cosa, pues quedaban incluidas en la unidad de D'os, en el atributo de Su soberanía, bendito sea.

18 וזהו פי' מאלמים אלומים. עד"מ כמו שקושרין העמרים שמקבצין כמה שבולים רבים מאד ומחברין אותן וקושרין אותן באגודה אחת

Y este es el significado de "atar gavillas". A modo de analogía, es como cuando se atan las gavillas: se juntan muchísimos tallos, se unen y se atan en un solo haz,

וזהו הנק' אלומה כידוע והרי מתחלה היו השבולים מפורדים זמ"ז [זה מזה] וע"י קשירה זו היו לאחדים.

y esto es lo que se llama una gavilla, como es sabido. Al principio, los tallos estaban separados unos de otros, y mediante este atado se hicieron uno.

כמו"כ [כמו כן] ממש הוא ענין הבירורים והעלאת הנצוצות הנ"ל כשמעלין אותן מטורי דפרודי להתכלל בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] באחדות ה' שנמצא נעשו ונכללו בבחי' אחד ממש ממה שהיו בתחלה בבחי' פירוד ורבוי כנ"ל.

Exactamente así es el asunto de los refinamientos y de la elevación de las chispas mencionados antes: cuando se las eleva desde "las montañas de separación" para incluirlas, como mayin nukvin [aguas femeninas], en la unidad de D'os, resulta que se han vuelto y han quedado incluidas como verdaderamente una, a partir de lo que eran al principio, en un estado de separación y multiplicidad, como se explicó antes.

19 וזהו מאלמים אלומים היינו העלאת הנצוצות בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] בתוך השדה הוא בחי' חקל תפוחין שהיא מל' דאצי' שלשם נכלל המ"ן [המיין נוקבין] כנודע.

Y esto es «atar gavillas», es decir, elevar las chispas como mayin nukvin [aguas femeninas], «en medio del campo», que es el nivel del «campo de manzanas», Maljut (soberanía) del Mundo de Atzilut (Emanación), donde se incluye el mayin nukvin, como es sabido.

ועוד זאת מה שנק' העלאת מ"ן [מיין נוקבין] בלשון מאלמים אלומים. מלשון אלם שאינו יכול לדבר.

Además, que la elevación del mayin nukvin se denomine «atar gavillas» (me'almim alumim) se debe a que la palabra me'almim evoca el término illem, un mudo que no puede hablar.

הואיל וענין העלאת מ"ן [מיין נוקבין] הוא בחי' בטול היש שנתבטל ממש להכלל בה' הרי אז הוא בבחי' אלם שאינו יכול לדבר ולהשפיע לזולתו שזהו בחי' יש.

Puesto que la elevación del mayin nukvin consiste en la autoanulación de la sensación de ser algo, al quedar verdaderamente autoanulado para incluirse en D'os, entonces se encuentra en el estado de un mudo, que no puede hablar ni dar a otro [pues dar a otro] es el estado de ser algo.

וכיון שעיקר העלאה זו הוא בחי' הבטול ע"כ הוא הפוך ההשפעה ונק' אלם (וכענין איידי דטריד למיבלע כו' עמ"ש ע"פ התוספתא דבשלח)(ד' נ"א) בענין אגלידו מיא כו'

Y puesto que la esencia de esta elevación es la autoanulación, es por eso lo opuesto a dar [a otros], y se la llama «muda». (Esto es como la idea de «puesto que está ocupado tragando, etc.»; véase lo explicado acerca de la Tosefta de Beshalach (p. 51), respecto de «las aguas se congelaron», etc.

ועמ"ש בטעם שהמסעות היו מ"ב וסה"ע [וספירת העומר] הוא מ"ט ימים כי בסה"ע [בספירת העומר] שהוא המשכות יש בכל מדה בחי' גילוי מל' דחסד כו' משא"כ במסעות העלאות הפוך הגילוי כו' ע"ש.

Y véase lo explicado acerca de la razón por la que los viajes fueron cuarenta y dos, mientras que la Cuenta del Ómer consta de cuarenta y nueve días: pues en la Cuenta del Ómer, que consiste en continuaciones hacia abajo, cada atributo contiene el aspecto de revelación de Maljut de Jésed (bondad), etc., mientras que los viajes son ascensos, lo opuesto a la revelación, etc.; véase allí.)

כי הנה הדבור שבאדם אינו צריך לו רק בשביל לדבר לזולתו אבל כשהוא בפ"ע [בפני עצמו] א"צ [אין צריך / אינו צריך] לדבר.

Pues el habla en una persona solo es necesaria para hablar con otro; pero cuando está sola, no necesita hablar.

וכך יובן למעלה בנמצאים הרוחניים ענין בחי' הדבור שבהם (כמו שמצינו בגמ' [בגמרא] שתי רוחות מספרות כו') הוא בחי' כח ההשפעה לזולתו מעילה לעלול

Y así se comprenderá, con respecto a los seres espirituales de arriba, la cuestión del nivel del habla en ellos (como encontramos en la Gemara: «dos espíritus conversaban», etc.): es la capacidad de dar a otro, de causa a efecto.

וזהו כשהעילה הוא מהות בפ"ע [בפני עצמו] אז יכול להשפיע להעלול שלו

Y esto [es posible] cuando la causa es una entidad en sí misma; entonces puede dar a su efecto.

אבל בהיותו דבוק בעילתו וטרוד לקבל שפע לעצמו אז הוא בבחי' בטול לעילתו ואין בו כח להשפיע לזולתו מצד עוצם ביטולו כו'.

Pero cuando está unido a su propia causa y ocupado en recibir influjo para sí mismo, se encuentra en un estado de autoanulación (bitul) ante su causa, y no tiene poder para influir en otro, debido a la intensidad de su autoanulación, etc.

20 ובחי' בטול זה שדבוק בעילתו הוא עד"מ העובר כשהוא בבטן אמו שאינו מהות בפ"ע [בפני עצמו] רק אוכל ממה שאמו אוכלת כו' אלא לאחר הלידה נעשה יש בפ"ע [בפני עצמו] עד שיכול אח"כ לדבר לזולתו כו'.

Y esta autoanulación (bitul), consistente en estar ligado a su causa, es, a modo de analogía, como el feto mientras se encuentra en el vientre de su madre: no es una entidad por derecho propio, sino que "come de lo que come su madre", etc. Solo después del nacimiento se convierte en un ser independiente, hasta el punto de que más adelante puede hablarle a otro, etc.

21 ועד"ז יובן בענין הבירורי' [הבירורים / הבירורין] שעולים בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] ונכללים בבחי' עבור ביסוד דנוק' [דנוקבא]

Del mismo modo se entenderá lo relativo a los refinamientos que se elevan como mayin nukvin [aguas femeninas] y quedan incluidos, a modo de gestación, en el Yesod (fundamento) de Nukvá (lo femenino / Maljut).

דהיינו שמתחלה היו בבחי' יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] והי' [והיה] יכול להשפיע לזולתו אבל כשנכלל בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] שהוא בחי' בטול לאוא"ס [לאור אין סוף] ב"ה ודבוק בו בתכלית ה"ז [הרי זה] בחי' עבור שאז אינו מהות בפ"ע [בפני עצמו] רק אוכל ממה שאמו אוכלת

Es decir: al principio estaban en el estado de algo, de una entidad por derecho propio, y podían dar a otro; pero cuando quedan incluidas como mayin nukvin, que es el estado de autoanulación (bitul) ante la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, y están completamente apegadas a Él, esto constituye el estado de gestación, en el que no son una entidad por derecho propio, sino que solo "comen de lo que come su madre".

ולפיכך נק' אז אלומים מלשון אלמים שאינו יכול לדבר ולהשפיע לזולתו מצד עוצם הביטול כמשל העובר כו'

Por eso entonces se los llama alumim (gavillas), término derivado de illemim (mudos), que no pueden hablar ni dar a otro debido a la intensidad del bitul, como en la analogía del feto, etc.;

משא"כ קודם העלאה זו ועבור זה הי' [היה] בבחי' יש לדבר ולהשפיע כו' אלא שע"י העלאה זו נעשה בחי' אלמים.

en cambio, antes de esta elevación y de esta gestación, estaban en el estado de algo, podían hablar y dar, etc. Pero por medio de esta elevación llegaron al estado de illemim (mudos).

22 ועד״ז יובן שיש ג״כ עבור שני לאחר הלידה כמ״ש בע״ח [בעץ חיים] והיינו בשביל המשכת מוחין דגדלות צריך לבא מתחלה בבחי׳ הבטול בתכלית וזהו העבור שני

De la misma manera se comprenderá que también hay una segunda gestación después del nacimiento, como está escrito en Etz Chaim. Es decir, para hacer descender el intelecto maduro (mojín de gadlut), primero es preciso alcanzar un estado de autoanulación completa (bitul). Esta es la segunda gestación:

דהיינו שלאחר שהיו לו מוחין והי׳ [והיה] יכול להשפיע לזולתו. עתה מתכלל בבחי׳ עבור בתכלית הבטול (ונעשה בחי׳ אלם כנ״ל) כדי שע״י בטול זה יומשך לו אח״כ מוחין דגדלות מא״ס ב״ה.

es decir, después de que ya tuvo intelecto y podía dar a otro, ahora se integra en el estado de gestación, en una autoanulación total (y queda mudo, como se explicó arriba), para que, por medio de esta autoanulación, después se haga descender hacia él el intelecto maduro desde el Infinito (Ein Sof), bendito sea.

והנה כ״ז [כל זה] הי׳ [היה] עבודת השבטי׳ [השבטים] שהן בעולם הבריאה (לבד מיוסף שהוא מאצי׳ כדלקמן אי״ה [אם ירצה השם]) והם מרכבה לבחי׳ מל׳ דאצי׳

Ahora bien, todo esto fue el servicio de las tribus, que se encuentran en el Mundo de Beriá (Creación) (a excepción de Yosef, que proviene del Mundo de Atzilut (Emanación), como se explicará más adelante, si D'os quiere), y ellas son un carro para Maljut de Atzilut.

והוא כענין י״ב בקר שהיו בים של שלמה שהן י״ב בחי׳ שבראש הבריאה והים עומד עליהם הוא בחי׳ מל׳ דאצי׳.

Esto es como los doce bueyes del Mar de Shlomo: ellos son los doce niveles que están a la cabeza de Beriá, y el Mar que se apoya sobre ellos es el nivel de Maljut de Atzilut.

ולזאת עיקר עבודתם והעלאת מ״ן [מיין נוקבין] מהבירורים שביררו בבי״ע היה מגיע עד המל׳ דאצי׳ ולשם הי׳ [היה] נכלל בבחי׳ מ״ן [מיין נוקבין].

Por eso, la esencia de su servicio y la elevación de mayin nukvin [aguas femeninas] a partir de los refinamientos que llevaron a cabo en Beriá, Yetzirá y Asiá llegaban hasta Maljut de Atzilut, y allí quedaba incorporada como mayin nukvin.

23 וזהו מאלמים אלומים בתוך השדה כנ"ל. אמנם ידוע שהמ"ן [שהמיין נוקבין] אע"פ [אף על פי] שכבר נכלל בבחי' מל' עדיין הוא צריך בירור שני ע"י המ"ד [המיין דוכרין].

Y esto es "atando gavillas en medio del campo", como se explicó arriba. Sin embargo, es sabido que los mayin nukvin (aguas femeninas), aunque ya hayan sido incluidos en Maljut (soberanía), todavía necesitan un segundo refinamiento por medio de los mayin duchrin (aguas masculinas).

והוא שנמשך מ"ד [מיין דוכרין] דז"א לברר המ"ן [המיין נוקבין] דנוק' [דנוקבא] וזהו ענין יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא].

Es decir, los mayin duchrin de Zeir Anpín (los atributos emocionales) descienden para refinar los mayin nukvin de Nukvá (lo femenino / Maljut), y esto es la unión de Zeir Anpín y Nukvá.

והענין כי אע"פ [אף על פי] שנתבררו הנצוצות ונכללו בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] שהוא בחי' בטול לאלקות כנ"ל עכ"ז [עם כל זה] א"א להם להתייחד ממש באלקותו ית' (כמו שהיו קודם שבה"כ [שבירת הכלים] שהיו בחי' אלקות ממש מי"ס [מי ספירות] דתהו) עד שיומשך עליהם גילוי שם מ"ה [שם מ"ה] דאצי' ועי"ז יתבררו בירור שני והוא העיקר.

La explicación es que, aunque las chispas hayan sido refinadas e incluidas como mayin nukvin, lo cual constituye una autoanulación (bitul) ante la divinidad, como se explicó arriba, aun así no pueden unirse verdaderamente con Su divinidad —como lo estaban antes de la rotura de las vasijas, cuando eran verdaderamente divinidad, de las diez Sefirot de Tohu— hasta que se haga descender sobre ellas la revelación del Nombre Mah de Atzilut. Por medio de esto se refinan con un segundo refinamiento, y este es el principal.

יען בחכ' [בחכמה] דוקא אתברירו שהוא בחינת המ"ד [המיין דוכרין] כי הבירור הראשון הי' [היה] רק שיהי' [שיהיה] בהם בחי' בטול היש

Pues "se refinan específicamente por medio de Jojmá (sabiduría)", que es el nivel de los mayin duchrin; porque el primer refinamiento solo logró que hubiera en ellas autoanulación de su sensación de ser algo,

וזהו רחוק עדיין מאלהות מאד דאיהו וגרמוהי חד שהם בבחי' בטול אמיתי אלא ע"י שנמשך בהן בחי' מ"ד [מיין דוכרין] שהוא הארת שם מ"ה [שם מ"ה] לברר אז נכללו בבטול אמיתי באלקו'.

y esto todavía está muy lejos de la divinidad, donde «Él y Sus vasijas» (ihu vegarmohi) son uno, en una verdadera autoanulación. Solo cuando se hace descender en ellas el nivel de los mayin duchrin, que es la iluminación del Nombre Mah, para refinarlas, quedan incluidas en una verdadera autoanulación en la divinidad.

24 וכמשל באדם שמברר בירורים ע"י שאוכל ושותה ואח"כ מתפלל באהוי"ר [באהבה ויראה] ע"י כח זה שאכל ושתה שנמצא נכללו החיות של המאכלים והמשקים שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] בבחי' האוי"ר [האהבה ויראה] שלו

Es como una persona que realiza refinamientos al comer y beber y luego reza con amor y temor gracias a la fuerza de lo que comió y bebió; así, la fuerza vital de los alimentos y las bebidas, que cayeron en el quebrantamiento de los recipientes, queda incluida en su amor y temor.

ועכ"ז [ועם כל זה] הוא עדיין רחוק ממהו' אחד האמת אלא כשע"י העלאת מ"ן [מיין נוקבין] דאו"ר [דאהבה ויראה] שלו נמשכו לו דו"ר [דחילו ורחימו] מלמעלה מאת ה' שתפול עליו אימה כו' אז יוכללו באוי"ר [באהבה ויראה] זו שנמשכי' [שנמשכים / שנמשכין] מלמעלה מבחי' אלקות ממש ועד"ז הוא בירור שני דמ"ד [דמיין דוכרין].

Sin embargo, esto todavía está lejos de la esencia del Uno verdadero, hasta que, mediante la elevación de las mayin nukvin [aguas femeninas] de su amor y temor, se le atraen desde arriba amor y temor, de D'os, de modo que "el temor cae sobre él", etc. Entonces quedan incluidos en este amor y temor que se atrae desde arriba, de la Divinidad misma. Del mismo modo ocurre el segundo refinamiento de las mayin duchrin [aguas masculinas].

25 ואפי' [ואפילו] ר"ע [רבי עקיבא] שיצתה נשמתו באחד עכ"ז [עם כל זה] הרי מס"נ [מסירות נפש] של הנברא רחוק עדיין מאלקות אלא שנמשך עליו הארה מבחי' אחד האמת ואז נכלל מס"נ [מסירות נפש] שלו בבחי' אחד ממש.

Incluso en el caso de Rabí Akiva, cuya alma partió con «Uno», el autosacrificio (mesirut néfesh) de un ser creado sigue estando lejos de la Divinidad; solo que una iluminación del nivel del Uno verdadero fue atraída sobre él, y entonces su autosacrificio quedó incluido en el nivel de la unidad real.

וזהו ענין למהוי אב"א [אחד באחד] שבחי' א' דיחו"ת [דיחודא תתאה] בטול היש נכלל ביחו"ע [ביחודא עילאה] בטול אמיתי כו'.

Este es el significado de «ser uno con el Uno»: el «uno» de la unidad inferior (yijudá tataá), la autoanulación de la sensación de ser algo, queda incluido en la unidad superior (yijudá ilaá), la autoanulación verdadera, etc.

26 ובחי' מ"ד [מיין דוכרין] זה הנמשך לברר המ"ן [המיין נוקבין] דנוק' [דנוקבא] זהו מדרגת יוסף הצדיק שהוא בחי' ונהר יצא מעדן להשקות את הגן שהגן הוא בחי' מל' ועד שם נמשך בחי' נהר הנביעה מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה

Y este nivel de mayin duchrin [aguas masculinas], que desciende para refinar los mayin nukvin [aguas femeninas] de Nukvá (lo femenino / Maljut), es el nivel de Yosef el tzadik [justo], que corresponde a "Y un río salía de Edén para regar el jardín". El jardín es el nivel de Maljut (soberanía), y hasta allí se extiende el río que fluye desde la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea;

והוא בחי' הארת הקו"ח [הקו וחוט] ושם מסתיים ואינו נמשך בבי"ע לכך הם עלמא דפרודא ומשם יפרד כו'.

es la iluminación del kav (línea de luz) y del chut (hilo), y allí termina y no se extiende al Mundo de Beriá (Creación), al Mundo de Yetzirá (Formación) ni al Mundo de Asiá (Acción). Por eso son un mundo de separación, y "de allí se divide", etc.

אלא שיוסף הוא צדיק שמקשר וממשיך הארת אא"ס [אור אין סוף] בבי"ע והיינו ע"י שהנבראים נכללים בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] בהמל' דאצי' כנ"ל ויוסף ממשיך הארת אא"ס [אור אין סוף] ב"ה במל' לברר את המ"ן [המיין נוקבין] בירור שני שיהיו נכללים באלקותו ממש כנ"ל

Pero Yosef es un tzadik que conecta los mundos y hace descender la iluminación del Or Ein Sof a Beriá, Yetzirá y Asiá. Es decir, los seres creados quedan incluidos como mayin nukvin en Maljut de Atzilut, como se explicó arriba, y Yosef hace descender la iluminación del Or Ein Sof a Maljut para refinar los mayin nukvin con un segundo refinamiento, de modo que queden incluidos en Su Divinidad misma, como se explicó arriba.

והארה זו היא בחי' הארת הקו וחוט דאא"ס [דאור אין סוף] וזהו בחי' ונהר יצא להשקות כו' כנ"ל.

Esta iluminación es la iluminación del kav y el chut del Or Ein Sof, y esto es "Y un río salió para regar", etc., como se explicó arriba.

27 ונמצא מדרגת הבירור דיוסף הוא למעלה מעלה מהבירור של השבטים שבירור של השבטים הוא שמעלים מ"ן [מיין נוקבין] במל' דאצי' ועדיין לא נהפך לאלהות ממש עד שיוסף ממשיך המ"ד [המיין דוכרין]

Se desprende que el nivel del refinamiento de Yosef está muy por encima del refinamiento de las tribus. Pues el refinamiento de las tribus consiste en elevar mayin nukvin [aguas femeninas] a Maljut (soberanía) de Atzilut, y lo que elevan todavía no se ha transformado en divinidad propiamente dicha hasta que Yosef hace descender mayin duchrin [aguas masculinas],

שהוא הארת אא"ס [אור אין סוף] שמלובש בחכמה שזהו ונהר יצא מעדן כו' ובחכמה אתברירו בירור ב' ואזי נכלל המ"ן [המיין נוקבין] באלקות ממש שהיא התכללות יחו"ת [יחודא תתאה] ביחו"ע [ביחודא עילאה] כנ"ל.

que es la iluminación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) investida en Jojmá (sabiduría); esto es «Y un río salía de Edén», etc. «A través de Jojmá son depurados» mediante el segundo refinamiento, y entonces los mayin nukvin quedan incluidos en la divinidad propiamente dicha, lo cual es la inclusión de la unidad inferior (yijudá tataá) en la unidad superior (yijudá ilaá), como se explicó anteriormente.

28 והיינו מ"ש והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה שהוא הבירורים מב"ע להעלותן בבחי' מ"ן [מיין נוקבין] במל' כנ"ל.

Esto es lo que está escrito: "Y he aquí que estábamos atando gavillas en medio del campo": se refiere a los refinamientos de Beriá, Yetzirá y Asiá, para elevarlos como mayin nukvin [aguas femeninas] a Maljut, como se explicó arriba.

ויוסף עצמו בירר בירור זה הראשון ג"כ אף ששרשו משם מ"ה [שם מ"ה] דאצי' שהוא בחי' המ"ד [המיין דוכרין] אעפ"כ [אף על פי כן] מאחר שנתלבש למטה בגוף היה צריך לברר בירור זה התחתון ג"כ כשאר אחיו

Y Yosef mismo también realizó este primer refinamiento: aunque su raíz proviene del Nombre Mah de Atzilut, que es el nivel de los mayin duchrin [aguas masculinas], sin embargo, puesto que se revistió abajo en un cuerpo, también tuvo que realizar este refinamiento inferior, como el resto de sus hermanos.

וזהו והנה אנחנו מאלמים כו' שכולנו שוים בזה להעלות מ"ן [מיין נוקבין] במל'.

Esto es lo que significa "Y he aquí que estábamos atando", etc.: en esto todos somos iguales, al elevar mayin nukvin a Maljut.

אלא שלאחר בירור זה והנה קמה אלומתי כו׳ שנמצא בו מעלה יתירה מצד שרשו בשם מ״ה [שם מ״ה] דאצי׳ שעי״ז מדרגתו הוא להוריד מ״ד [מיין דוכרין] לברר בירור שני את המ״ן [המיין נוקבין] שכבר העלו במל׳.

Pero después de este refinamiento, “y he aquí que mi gavilla se levantó”, etc., pues él tiene una ventaja adicional debido a su raíz en el Nombre Mah de Atzilut; gracias a ello, su nivel consiste en hacer descender mayin duchrin para efectuar un segundo refinamiento de los mayin nukvin que ellos ya habían elevado a Maljut.

29 ובירור זה אין בכח שאר השבטים שהן בבריאה כו׳ שלמטה מטה מאצי׳. וזהו תסובנה אלומותיכם ותשתחוין לאלומתי בבחי׳ בטול ממש

Y este refinamiento no está al alcance de las otras tribus, que están en Beriá, etc., muy por debajo de Atzilut. Y esto es «sus gavillas rodearon y se inclinaron ante mi gavilla», en una autoanulación real.

כי בלעדי המ״ד [המיין דוכרין] דיוסף לא נכלל המ״ן [המיין נוקבין] שלהם באלקות ממש רק שע״י המ״ד [המיין דוכרין] דיוסף שמבררם בירור ב׳ שיוכללו בביטול אמיתי דמ״ה [דשם מ״ה]

Pues sin el mayin duchrin [aguas masculinas] de Yosef, su mayin nukvin [aguas femeninas] no quedarían incluidos en la divinidad misma; solo por medio del mayin duchrin de Yosef, que los depura mediante el segundo refinamiento, pueden quedar incluidos en la verdadera autoanulación de Mah,

וזהו ותשתחוין כו׳ ואז הוא שנכללו באלקות כנ״ל (ועמ״ש בענין ב׳ בירורים אלו ע״פ ואלה שמות):

y esto es «y se inclinaron», etc.: entonces quedan incluidos en la divinidad, como se explicó arriba. (Y véase lo explicado acerca de estos dos refinamientos en relación con el versículo «Y estos son los nombres».)

30 והנה להבין ביאור ענין ותשתחוין לאלומתי. גם ענין החלום השני השמש והירח כו׳ משתחוים לי שהדברים מגיעים ליעקב וכמ״ש ואביו שמר כו׳.

Ahora bien, para comprender la explicación de “y se postraron ante mi gavilla”, y también el asunto del segundo sueño, “el sol y la luna… se postran ante mí”, pues las palabras atañen a Yaakov, como está escrito: “y su padre guardó [el asunto]”, etc.:

איך יתכן שיעקב שהוא למעלה במדרגה מיוסף כי הוא בחי' גוף ויוסף בחי' ברית ואע"ג [ואף על גב] דגוף וברית כחדא מ"מ הוא גבוה כו' א"כ איך ישתחוה ליוסף וזה תמוה.

¿Cómo es posible que Yaakov, quien está en un nivel superior al de Yosef, pues él corresponde al nivel del cuerpo [Tiféret (belleza)] y Yosef al nivel del pacto [Yesod (fundamento)]? Y aunque "el cuerpo y el pacto se consideran como uno", sin embargo, él es superior, etc. Entonces, ¿cómo se postraría ante Yosef? Esto resulta desconcertante.

אך הענין כי השתחוואה כוללת ב' בחי'. הא' בחי' בטול שבטל ומשתחוה כו' כמו וצבא השמים לך משתחוים שהם מתבטלים כו'. הב' הוא ענין המשכה שמרכין ראשו וממשיכו למטה.

Pero el asunto es que la postración incluye dos aspectos. El primero es la autoanulación (bitul): uno se encuentra en estado de autoanulación y se postra, etc., como en "y el ejército de los cielos se postra ante Ti", pues se encuentra en estado de autoanulación, etc. El segundo es la atracción hacia abajo: uno inclina la cabeza y [la] atrae hacia abajo.

31 ובאמת הא בהא תליא שע"י הבטול גורם ההמשכה כו'. וכן ידוע ג"כ מהשתחוואה שבש"ע [שבשמונה עשרה] באמרו בא"י [ברוך אתה ה'] שהוא בחי' בטול וגם המשכה ע"י שמרכין ראשו וממשיך מבחי' ברוך בבחי' אתה כמבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים].

Y, en verdad, una cosa depende de la otra, pues mediante la autoanulación (bitul) se provoca el descenso de la luz, etc. Esto también se conoce por la inclinación que se hace durante la Shemoneh Esreh, cuando se dice: "Bendito eres Tú, Havaiá": es una expresión de autoanulación y también de descenso de la luz, pues se inclina la cabeza y se atrae desde el nivel de "Bendito" al nivel de "Tú", como se explica en Pri Etz Chaim.

32 ועד"ז יובן ענין ותשתחוין לאלומתי. כי הנה השבטים כשהעלו מ"ן [מיין נוקבין] במלכות וצריכים לעורר המשכת מ"ד [מיין דוכרין] דאצילות שע"י עיקר הבירור.

Del mismo modo se entenderá el asunto de "y se postraron ante mi gavilla". Pues cuando las tribus elevaron mayin nukvin [aguas femeninas] en Maljut (soberanía), necesitaron despertar la atracción de mayin duchrin [aguas masculinas] del Mundo de Atzilut (Emanación), mediante la cual se produce el refinamiento principal.

ובאמת אין המ״ד [המיין דוכרין] נמשך אלא לאחר שיש העלאת מ״ן [מיין נוקבין] כי לית ברכתא שריא באתר ריקניא רק כשיש כלי אז שורה האור והמ״ן [והמיין נוקבין] הוא כלי להמ״ד [להמיין דוכרין].

En verdad, mayin duchrin solo desciende después de que se hayan elevado mayin nukvin, pues "la bendición no reposa en un lugar vacío": la luz reposa únicamente cuando hay una vasija, y mayin nukvin es la vasija para mayin duchrin.

לכן כדי לעורר המשכת מ״ד [מיין דוכרין] דיוסף היה צ״ל תחלה העלאת מ״ן [מיין נוקבין] דהשבטים בבחינת בטול לעורר המשכה זו. גם יובן זה ממשל גשמי בזיוג זכר ונקבה שאין קישוי אלא לדעת.

Por lo tanto, para despertar la atracción de mayin duchrin de Yosef, primero debía producirse la elevación de mayin nukvin de las tribus, en autoanulación (bitul), a fin de despertar esta atracción. Esto también se entenderá a partir de una analogía física: en la unión del varón y la mujer, "no hay excitación sin intención".

33 וכשהנקבה עורכת שולחנה אז נתעורר תאות הזכר כו׳. וזהו והנה תסובינה אלומותיכם שעשו הכלי והעלאת מ״ן [מיין נוקבין] ותשתחוין לאלומתי.

Y cuando la mujer dispone su mesa, entonces se despierta el deseo del hombre, etc. Y esto es: "Y he aquí que sus gavillas dieron vueltas alrededor", pues formaron la vasija y provocaron la elevación de mayin nukvin [aguas femeninas], "y se inclinaron ante mi gavilla".

ובהשתחואה זו עשו ב׳ בחי׳ א׳ הבטול שלהם לאור א״ס הב׳ שעי״ז עשו ג״כ ההמשכה שיומשך המ״ד [המיין דוכרין]

Y en esta inclinación hicieron dos cosas: primero, su autoanulación (bitul) ante la Luz Infinita (Or Ein Sof); segundo, que por medio de esto también provocaron la atracción hacia abajo, para que los mayin duchrin [aguas masculinas] fueran atraídos hacia abajo,

דהיינו שיומשך הארת הא״ס בבחי׳ יוסף והמשכה זו שעשו הם היינו שיומשך בחי׳ האו״פ [האור פנימי] ביוסף. ואמנם השתחואה דיעקב היה רק ענין המשכה לבדה שהמשיך בחי׳ המקיף ליוסף כו׳.

es decir, que la iluminación del Infinito (Ein Sof) se atrajera al nivel de Yosef; y esta atracción hacia abajo que ellos llevaron a cabo consistió en que la luz interior se atrajera a Yosef. Sin embargo, la inclinación de Yaakov fue únicamente una atracción hacia abajo, pues atrajo hacia Yosef la [luz] circundante, etc.

34 והנה סבת שנאת השבטים ליוסף על חלומותיו כו׳ הוא לפי שהם טעו בדבר א׳.

Ahora bien, el motivo del odio de las tribus hacia Yosef a causa de sus sueños, etc., es que se equivocaron en una cosa.

בהיות כי ידוע בענין ששם עלו שבטים שבטי י״ה כו׳. שיש בחי׳ י״ב גבולי אלכסון בז״א דאצילות ונק׳ שבטי י״ה שנמשכים מאו״א [מאבא ואימא].

Puesto que se sabe, respecto de «allí subieron las tribus, las tribus de Yah», etc., que hay doce límites diagonales en el Zeir Anpín de Atzilut, y que se los llama «las tribus de Yah» porque se prolongan desde Aba e Ima.

35 ולזאת סברו השבטים שלמטה ששרשן משם וא״כ הם במדרגה אחת עם יוסף שכולן שרשן מז״א דאצילות וא״כ אין צריכים לו בשביל המשכת המ״ד [המיין דוכרין]

Por lo tanto, las tribus de abajo pensaron que su raíz provenía de allí y que, por consiguiente, estaban al mismo nivel que Yosef, pues todos tenían su raíz en Zeir Anpín (los atributos emocionales) del Mundo de Atzilut (Emanación); y que, por consiguiente, no lo necesitaban para atraer hacia abajo el mayin duchrin [aguas masculinas],

שהרי כמוהו כמוהם משרש א׳ מבחי׳ ז״א שמשם המשכת המ״ד [המיין דוכרין]. אבל טעו בזה כי אמת ששרשם מז״א כנ״ל אבל הם בעצמם למטה בבריאה.

pues él y ellos son iguales, de una misma raíz en Zeir Anpín, de donde se atrae el mayin duchrin. Pero se equivocaron en esto: es cierto que su raíz proviene de Zeir Anpín, como se explicó antes, pero ellos mismos están abajo, en el Mundo de Beriá (Creación).

וכנ״ל בענין בחי׳ י״ב בקר שהים עומד עליהם מלמעלה הילכך הם רק המעלים מ״ן [מיין נוקבין] למלכות.

Y como se explicó antes acerca de los doce bueyes sobre los que se alza el Mar, por encima de ellos, por eso solo elevan mayin nukvin [aguas femeninas] a Maljut (soberanía).

משא״כ יוסף שלמטה הוא עצמו מבחי׳ יסוד דאצילות ממש ולפיכך הוא דוקא הממשיך מ״ד [מיין דוכרין] והם צריכים לו כמו שכתוב והנה תסובינה אלומותיכם כו׳ כנ״ל:

En cambio, Yosef, [incluso] abajo, es él mismo del nivel de Yesod (fundamento) del Mundo de Atzilut mismo; por eso, precisamente él es quien atrae el mayin duchrin, y ellos lo necesitan, como está escrito: “Y he aquí que sus gavillas dieron vueltas alrededor”, etc., como se explicó antes.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY-NC 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Sinagogas, escuelas y proyectos sin fines de lucro pueden copiarla, imprimirla y compartirla libremente, y pueden pedir donaciones para cubrir el costo de impresión; nunca puede venderse. Citen a Kehot Publication Society y likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/torah-ohr/vayeishev/2/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak